

Серію «Гостросюжетна проза» засновано 2023 року

KATE MORTON
HOMECOMING

Copyright © Kate Morton 2023

Cover design by Elsie Lyons

Cover images © Olga Krämer/Arcangel Images (woods);

© Martin Bredice/Arcangel Images (frame)

All rights reserved.

The right of Kate Morton to be identified as the author of this work has been asserted by her in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form, or by any means (electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise) without the prior written permission of the publisher.

Переклала з англійської Оксана Дятел

ISBN 978-617-8426-34-7

ISBN 978-617-8280-28-4 (серія)

ISBN 978-1-5290-9404-6 (англ.)

© Дятел О. Г., пер. з англ., 2025

© ТОВ «ВИДАВНИЦТВО РМ», 2025

ПРОЛОГ

Аделаїда-Гіллз, Південна Австралія, 1 січня 1959 року

І, звісно ж, щоб відзначити прихід нового року, мали влаштувати святковий обід. У сімейному колі, без шуму та галасу, але з усіма атрибутами, як того бажав Томас. Тернери ревно шанували традиції, тож не могло бути інакше. До того ж із Сіднея планували завітати Нора й Річард, а отже, без урочистостей не обійтися.

Цього року Ізабель вирішила поставити столи в іншій частині саду. Зазвичай вони сиділи на моріжку під горіхом на східній галявині, але сьогодні її привабила трава в затінку під кедром містера Вентворта. Якось вона проходила повз нього, коли зрізала квіти, і, зачарована мальовничим краєвидом гір на заході, сказала собі: «Те, що треба. Краще й не придумаш». Сама ця думка та власна рішучість її аж п'янили.

Ізабель нагадала собі, що це одна з її новорічних обітниць: зустріти 1959 рік зі свіжим поглядом та новими очікуваннями, утім ледь чутний внутрішній голос усе допитувався, чи вона не завдасть прикросців чоловікові, ні з того ні з сього порушивши заведений порядок. Адже відтоді, як

вони знайшли пожовклу світлину містера Вентворта та його друзів, характерних для вікторіанської епохи бороданів, що сиділи в елегантних дерев'яних кріслах посеред східного моріжка, Томас був переконаний: кращого місця для святкування годі й шукати.

Вона вже й не пам'ятала, коли вперше стала невинно тішитися від того, що через її витівки в чоловіка між бровами залягла тоненька вертикальна зморшка.

Ізабель міцно трималася за найвищий щабель драбини, доки вітер намагався вирвати в неї з рук гірлянду з прапорцями. Драбину вона сама принесла із садового сарайчика, отримавши від того неабияке задоволення, а щойно залізла, відразу ж згадала дитинство — поїздку в Гемпстед-Гіт із батьками, коли вона видерлася на гігантську секвою і дивилася на південь у бік Лондона.

— Я бачу собор Святого Павла! — кричала вона згори батькам, угледівши серед смогу знайомий купол.

— Міцно тримайся! — наказав їй батько.

Та щойно він це сказав, Ізабель відчула збочене бажання зробити навпаки. Їй так того хотілося, що аж перехопило подих.

Зграя какаду злетіла з вершечка найтовстішої банксії, залопотівши рожевим та сірим пір'ям. Ізабель завмерла. Там хтось був. Вона завжди гостро відчувала, коли поруч чигала небезпека. «У тебе вочевидь нечиста совість», — казав Томас на початку їхнього знайомства, коли вони ще жили в Лондоні й були зачаровані одне одним.

— Нісенітниці, — заперечувала вона. — Я просто, на диво, прониклива.

Ізабель стояла нерухомо на драбині й слухала.

— Он поглянь! — хтось удавано шепотів. — Швидше вбий її палицею.

— Я не можу!

— Ти можеш і повинен це зробити! Ти присягнувся!

Ізабель відчула полегшення, впізнавши дітей, Матильду та Джона, але вирішила себе не видавати, тож і далі стояла мовчки.

— Перебий їй шию, та й усе, — наказувала наймолодша донька, дев'ятирічна Еві.

— Я не можу.

— Ой, Джоне, — зітхала чотирнадцятирічна (котра часом поводитися наче двадцятичотирирічна) Матильда, надто зріла й серйозна як на свої роки. — Дай-но мені. Ти нестерпний.

Ізабель упізнала гру. Вже багато років діти час від часу влаштовували полювання на змій. Власне, надихнула на це збірка віршованих оповідань про звичаї та побут Австралії, яку надіслала Нора, а Ізабель читала їм уголос. Дітям книжка страшенно сподобалася. Але, як і більшість тутешніх історій, ті оповідання були радше застереженнями. Здавалося, у цім краї є сила-силенна всього, чого слід остерігатися: змії та захід сонця, грози, посухи, вагітність, гарячка, лісові пожежі, повені, скажені бики, ворони, орли й незнайомці — волоцюги з обличчями злочинців і вбивць, що припленталися з глушини невідомо з чим на думці.

Часом Ізабель вражала ця незліченна кількість смертельних небезпек, але діти були справжніми юними австралійцями, тож оповідання їм подобалися, як і сама гра. Ця розвага виявилася однією з небагатьох, яка могла зацікавити всіх, попри різницю у віці та вподобаннях.

— Готово!

— Чудова робота!

Дзвінкий переможний сміх.

— Ну що, ходімо далі.

Вона любила, коли діти раділи й влаштовували галасливу метушню, проте вирішила затамувати подих і дочекатися, доки вони побіжать гратися далі. Іноді Ізабель — хоча вона ніколи не наважилася б про це сказати — уявляла, як би то було, аби всі вони зникли. Звісно ж, тільки на трішки, бо інакше вона страшенно б за ними сумувала. Скажімо, на годину чи на день, тиждень щонайбільше. Тільки б трохи поміркувати, адже на це їй ніколи не вистачало часу, а щоб довести думку до логічного висновку — і поготів.

Якби Ізабель бодай словом про це обмовилася, Томас точно вважав би її за божевільну, бо мав досить усталене поняття про материнство, роль та обов'язки дружини. Як виявилось, в Австралії так заведено, що дружини самотужки дають раду зміям, пожежам та динго. Щоразу, коли чоловік брався просторікувати на цю тему, в його очах спалахував мрійливий блиск, і, звісно ж, не обходилося без романтичних сентиментів та фольклору рідного краю. Томасові подобалося уявляти Ізабель у ролі вірної дружини, яка стійко долає труднощі й оберігає сімейне вогнище, доки він вештається світом і розважається.

Раніше Ізабель це навіть тішило. Особливо, коли вона гадала, що чоловік жартує. Але Томас казав правду, а потім укотре нагадував, як вона сама погодилася на його грандіозний план — ба, навіть не роздумуючи, вчепилася за вигідну пропозицію. Війна була довгою і жорстокою, у Лондоні панували злидні й скрута, та й Ізабель добряче стомилася. Томас також слушно наголосив, що життя в їхньому розкішному будинку геть не схоже на жалюгідне виживання. Хай там як, а вона мала телефон, електрику й замок на кожних дверях.

Попри це, у будинку іноді бувало самотньо й дуже темно, особливо, коли діти вкладалися спати. Навіть читання, що

тривалий час дарувало їй втіху, перетворилося на досить усамітнене заняття.

Не відпускаючи драбини, Ізабель потягнулася вперед, щоб роздивитися, чи гірлянда звисатиме на достатній відстані над столом. Як виявилось, повісити її було набагато складніше, ніж здавалося. Генрік завжди легко давав цьому раду. Вона могла, та й слід було, попросити його почепити гірлянду ще вчора, доки він не скінчив усієї роботи. Дощу не обіцяли, і з прапорцями нічого б не сталося до ранку. Але останнім часом між ними відчувалася напруга, особливо після того, як одного пообіддя вона випадково наскочила на нього в кабінеті, коли Томас був у Сіднеї. Тож тепер Ізабель соромилася, ніяковіла й почувалася невпевнено, якщо доводилося загадувати щось зробити.

Нічого не вдієш, треба закінчити це самій. І дарма, що вітер страшенно дошкуляв. Поставити столи на західному моріжку вона вирішила ще перш ніж завіяло. Це ж треба, Ізабель геть забула, що це найнезахищеніша частина саду, та вона завжди була вперта, тож не поступиться, хай би що. Колись одна її мудра подруга сказала, що люди не змінюються з віком, вони лише старіють і стають сумними. Зі старістю вона нічого вдіяти не могла, а ось сум і тугу Ізабель рішуче вирішила до себе не підпускати. На щастя, вдачу мала веселу й жваву.

Ось тільки вітряні дні приносили із собою тривогу. Принаймні останнім часом. Ізабель була впевнена, що не завжди її сповнював цей неспокій. Колись, в іншому житті, вона мала сталеві нерви. Нині ж із невідомої на те причини вмить могло накрити хвилею сум'яття. Відчуття, немов вона стоїть сама-самісінька на поверхні життя, крихкій і тонкій, наче скло. Дихання допомагало. Власне, вона вже навіть думала, може, попити якийсь настій або чай. Щось таке, що

вгамувало б думки й допомогло заснути. Можливо, варто звернутися до лікаря, тільки не до чоловіка Мод Маккендрі на центральній вулиці, боже збав.

Хай там як, а Ізабель збиралася все виправити. Це була ще одна обітниця, яку вона дала собі, — рік, щоб відновити душевну рівновагу. Від неї залежали інші, та й час давно настав.

Їй виповниться тридцять вісім. Уже майже сорок! Ні її батько, ні мати до цього віку не дожили. Можливо, саме тому вона так часто стала згадувати дитинство. Здавалося, минуло достатньо років, щоб вона нарешті обернулася й поглянула ясними очима в минуле крізь прірву часу. Хоча вона й не пам'ятала, коли опинилася по іншій бік тієї прірви.

Безглуздо було почуватися самотньою. Вона прожила в цьому будинку чотирнадцять років. Ніколи раніше не мала поруч стільки близьких людей — бачить Господь, навіть якби вона й хотіла, від дітей сховатися нікуди, та, попри це, часом вона жахалася власної самотності й гнітючого відчуття якоїсь втрати, хоча й не знала, якої саме, а тому й не сподівалася знайти.

Щось рухалося вниз на повороті під'їзної дороги. Ізабель придивилася уважніше. Ні, їй не здалося, хтось їхав. Незнайомець? Розбійник із вірша Банджо Патерсона?

Розгледівши загорнутий у коричневий папір пакунок, вона зрозуміла, що це листоноша. На Новий рік! Однією з переваг невеличкого містечка, де всі знали одне одного, було обслуговування в неробочий час, проте це вже занадто. Всередині спалахнуло радісне хвилювання, і пальці геть перестали слухатися, коли Ізабель намагалася якнайшвидше прив'язати гірлянду, щоб перехопити посилку. Вона сподівалася, це замовлення, яке вона зробила кілька тижнів тому. Її порятунок! Треба ж таке, Ізабель і не очікувала, що воно прибуде так швидко.

Але тут зчинилося якесь божевілля. Мотузка сплуталася, вітер крутив у різні боки прапорці. Ізабель намагалася розправити гірлянду, лаялась собі під ніс і зиркала через плече, спостерігаючи за листоношею.

Їй не хотілося, щоб пакунок занесли в будинок.

Коли чоловік наблизився до останнього повороту під'їзної дороги, Ізабель знала, що мусить відпустити гірлянду, щоб вчасно злізти з драбини. Якусь хвилю вона вагалася, а потім помахала рукою і крикнула:

— Привіт! Я тут.

Чоловік здивовано підвів голову. Сильний порив вітру змусив Ізабель міцніше схопитися за драбину, і тієї самої миті вона зрозуміла, що помилилася. Бо хоча в руках він і тримав пакунок, незнайомиць на під'їзній дорозі не був листоношею.